

Arkivfoto

Hvor er Flatcoats på vej hen?

Artikel af Alex Faarkrog

Flatcoats årsmøde

På Flatcoats årsmøde i år var der flere vigtige punkter på dagsordenen. Det ene omhandlede, hvordan vi får flere aktive flatejere på udstilling og markprøve og i sammenhæng med det, hvordan vi får flere til at blive kvalificerede til at konkurrere på topniveau på markprøve.

Det fik mig til at tænke på, hvor er vi på vej hen, og er vi på vej derhen, hvor vi gerne vil være/skulle være?

Jeg har været med så længe, at jeg godt kan huske, hvordan det var i firserne og halvfemserne og såmænd også i begyndelsen af det 21. århundrede. Der var langt flere flatcoats, der konkurrerede på vinderklasseniveau på markprøve, og de var absolut værdige konkurrenter til labrador. Statistiken viser det mere end tydeligt. I den periode var der mindst 12 danske BRCH, hvilket er mange i en lille race. Hvis vi ser på det sidste tiår, så har vi haft en dansk, to svenske og en norsk flatcoat, der har fået den danske titel.

Mange af de danskere, der gik med flatcoat på topniveau, har, hvis de stadig går

Hat-Trick 1988: Jørgen Blach med BRCH Chica, Poul Rønnow Kjeldsen med BRCH Jiggers Tarka Cheata og Torben Poulsen med BRCH Zizan Escha.

på prøve, skiftet til labrador. Det er derfor vigtigt, at racen kommer tilbage til det niveau, den havde i 80'erne og tiltrækker nye ambitiøse hvalpekøbere, der ønsker at træne både til markprøve og jagt. En af forudsætningerne for dette er, at racen både kan levere en "arbejdslignende" type, der kan tiltrække de jagtinspiredede og også har førsteklasses arbejdskompetencer. For at fremme dette er både kropsbygning og brugsegenskaber vigtige racespecifikke spørgsmål at diskutere. Selvom udviklingen af gode brugsegenskaber primært afhænger af, om vi opdrætter på gode og højtpræmierede arbejdshunde, vil jeg i denne artikel fokusere på betydningen af et racetypisk eksteriør formet af jagtens tidsløse krav.

Det mentale i forbindelse med brugsegenskaber vil kun blive berørt i begrænset omfang, selv om det i virkeligheden ikke kan skilles ad, når vi bruger flatcoaten til dens egentlige formål som jagthund.

Hvad synes de engelske specialistdommere

På den engelske Flatcoated Retriever Society hjemmeside er der en artikel, hvor seks førende engelske racespecialist dommere bliver bedt om at udtale sig om racens eksteriørmæssige udvikling.

Jenny Bird (Shiredale) siger:

"En flatcoat bør ikke være glamourøs/betagende. Flatcoats konstruktion er unik i Retriever racerne, og medfører, som det gør, at hunden er lidt længere, end den er høj. Men den længde skal komme fra ribbe-

nene og ikke lænden, og vi har nu et antal, der er lange i lænden" (JB).

Becky Johnson (Downstream):

"Hunde er næsten "setteragtige" i deres udseende - smalle i kroppen med fine silkeagtige pelse. Dette er ikke det, der kræves i standarden. De er også højere. I sidste ende er formen en følge af funktion". Præsentationen af flatcoats er generelt topklasse. Men jeg vil sige, at stilen med at strikke halsen ned, der stammer fra Skandinavien og er sivet over til UK, skal nippes skarpt bort. Det er ikke måden at præsentere en flatcoat på."

Brenda Philips (Exclyst) udtrykker en lignende opfattelse, når hun siger:

"Et af de universelle problemer i Flatcoat i dag er "åben kobling", dette viser sig i overlange hunde med svage rygge og dårlige toplinjer eller de andre fænomener kort tøndebryst og lange lænder. (...). Vi som er dommere i dag rådes af Den Engelske Kennelklub til, at der nu skal tages hensyn til indlysende "sundhedsproblemer", når vi dømmer. For mig indbefatter dette flatcoats med dårligt konstruerede fronter, kroppe med forkerte brystkasser og åbne koblinger, også overvinklede og dårligt vinklede bagpart, da alle disse lægger stress på lemmerne, rygsøjler mv". "Min største bekymring for fremtidens flatcoat er racens type. Jeg ser, de bliver meget prangende sorte og leverfarvede hunde. Desværre meget lidt relateret til den unikke retriever, den burde være. Mange dommere i dag er særligt påvirket af hanner med flash og store pelse, som der ikke er bedt om i racens standard. Man skal altid huske, at de er "en arbejdsrace", der har brug for en god "vandtæt pels plus ben og hale med behæng til beskyttelse."

Val Jones (Braemist) følger op og konstaterer:

"I løbet af de sidste 20 år har hundene ændret sig i legemsproportioner, dvs. i stedet for at have den lange dybe brystkasse med en kort lænd, er proportionerne blevet omvendt, du ser nu hunde med kort ribbensregion og lang lænd, og jeg kan ikke huske at jeg så dem for 20 år siden. Ovennævnte er åbenlyst skadeligt for racen, da brystkassen huser de vitale organer, lunger og hjerte, hvor de har brug for plads til at arbejde effektivt. Hvis du forkorter ribbensregionen skal brystkassen blive bredere for at have plads til disse organer, og derved vil Flatcoated Retriever miste sin raske udseende og blive kompakt, og typen vil gå tabt" (VJ).

Maureen Scott (Branchalwood) konstaterer omtrent det samme, når hun siger: "Flatcoatens højde er øget, og hunde med den foretrukne højde er klassificeret som små. Vi skal huske på, at flatcoat er en mellemstor hund, og at åbne koblinger er yderst uønskede" (MS).

Et billede af en travende flatcoat, der bliver brugt i dommeruddannelsen i US. Et smukt trav, men er det det vi ønsker at se på jagt?

Flatcoats standard

Det er desværre sådan, at en meget vigtig del af den danske racestandard, nemlig helhedsindtrykket, i Danmark er oversat på en måde, der kan få, som jeg skal vise senere i artiklen, uheldige konsekvenser for forståelsen af flatcoaten som jagthund og også for dual purpose begrebet.

Jeg vil gengive den oprindelige, The Flatcoated Retriever breed standard, da denne beskrivelse har central betydning, da det er her – den dybere mening i standarden er gemt:

"A bright, active dog of medium size with an intelligent expression, showing power without lumber, and raciness without weediness."

I den danske standard er det blevet til:

"En kvik og aktiv hund af middelstørrelse med et intelligent udtryk. Den er i besiddelse af kraft uden at virke klodset, og er

Almanza Dusty Gunfire er en eksemplarisk rollemodel for en racy, kraftfuldt arbejdsflatcoat med flydende linjer, med en kort ryg, en hals af mellemlang længde, skråt indstillet i godt tilbagelagte skuldre, en smukt støbt lidt s-formet topline, en kort perfekt sat hale, en brystkasse med dens største dybde og den kraftigste hvælving bag albuerne fremfor mellem albuerne og et 1: 1 forhold mellem dybden af kroppen og længden af forbenene.

elegant bygget uden at være spinkel."

Oversættelsen er korrekt, indtil vi kommer til lumber, men oversættelsen af lumber er meget uheldig, da det giver associationer, der styrer resten af den danske oversættelse og har alvorlige konsekvenser for forståelsen af flatcoat som jagthund. Lumber kan oversættes enten som tømmer (substantiv) eller er et verbum, der betyder bevæge sig på en langsom, tung, akavet måde (moving in a slow, heavy awkward way). Dette kan selvfølgelig godt omskrives til adjektivet klodset, men samtidig giver det andre associationer end bevægelsesperspektivet, og det medfører en decideret fejloversættelse af raciness, der oversættes til elegant (antonym til klodset), hvilket er meget uheldigt. Der er i den engelske standard tale om et bevægelsesperspektiv, og det er denne dybere betydning, der forsvinder.

Raciness har ikke noget at gøre med at være elegant, men stammer fra hestevædeløb og kan bedst oversættes ved spændstigt, og det bliver helt tydeligt, fordi weediness ikke betyder spinkel (weedy = splejset (spinkel)), weediness betyder slaphed. Så associationerne i den danske oversættelse er langt mere tung og klodset versus spinkel og løsningen bliver "elegant bygget", hvilket kan henvise til alle aspekter af kropsbygning som hoved, hale etc.. Men det centrale i den engelske standard er bevægelse, der kommer til udtryk i en kropsbygning, der er en kombination af kraft og spændstighed, hvor spændstighed er antonym til slaphed. Det vil senere fremgå, hvad det er i kropsbygningen, der giver denne kraft og spændstighed.

Betydningen af de forskellige begreber i racestandarden er kun muligt at afdække gennem en historiske analyse af den engelske standard og hvordan den er blevet udviklet og fortolket af centrale personer i racens historie

Et andet sted i den danske standard giver os faktisk det vigtigste spor vi skal følge: "Lænden kort og kvadratisk. Et langt og svagt lændeparti er særdeles uønsket."

Dette centrale punkt, lænden, beskrives på denne måde i den engelske standard: loin short and square. Open couplings highly undesirable" og den tidligere engelske standard fra 1923 var endnu tydeligere: "Open couplings are to be ruthlessly condemned." ("Åbne koblinger skal skånseløst fordømmes"). Sagt på almindelig dansk. Der er ingen barmhjertighed her. Det er en af de alvorligste fejl man kan have.

For de der ikke er udstillingsvante er kobling – den del af kroppen, som findes mellem det sidste ribben og starten af bagpar-

ten = lænderegionen. Men for at forstå det specielle ved flatcoats bygning må vi også se på hele hunden: brystkassens opbygning, ryglinjen, benets vinkling etc., da hundens samlede bygning og samspillet med længeregionen er central for et hurtigt og udholdende bevægelsesmønster på jagt.

Flatcoats forparti og bryst

"Den nuværende engelske standard giver følgende beskrivelse, hvor en del af brystet er beskrevet som: "Forpartiet - bryst dybt og ret bredt, med veldefineret forbryst, hvor albuerne skal bevæge sig rent og jævnt. (Forben lige, med knogle af god kvalitet hele vejen igennem.)" "Forreste ribben ret fladt. Kroppen er godt ribbet op og viser en gradvis hvælving og godt buet i midten, men lidt lettere mod bagpartiet." Ser vi nærmere på forpartiet, så skal de forreste ribben, som forbenene bevæger sig langs være ret flade, for at forbenene kan bevæge sig rent og jævnt, men først og fremmest for at skubbe vægten væk fra forpartiet. Hvis ribbenene allerede begynder at hvælve ved forbenene bliver forpartiet alt for tungt, og det medfører et ubalanceret ribbenstykke med hoveddybden mellem albuerne, hvilket ikke alene kan give en eksteriormæssig atypisk "tyreagtig" profil, men ud fra en arbejdsmæssigt synsvinkel genererer en ekstra byrde på fronten, når hunden galopperer eller springer. Denne ubalance er naturligvis en ulempe for en arbejdende retriever.

Sammenligning Downstream Fiddler (øverst) og hans far Kenstaff Whipster. Den førstnævnte er alt for tung i hans forside, sidstnævnte har en afbalanceret krop med en lang ribbensregion (ribbet op), der er bredere og mere velbøjet i midten af kroppen. (Jeg vil gerne oplyse, at Fiddler ikke var en typisk Downstream Flatcoat) Billeder: af Kenstaff Whipster Ingemar Borelius

Ubalancen kan også opstå når hunden ikke er ordenligt ribbet op. Ribbet op betyder ifølge den Engelske Kennel Klub, at ribbensregionen er forlænget godt tilbage. I frontens samling (skulderpartiet), hjælper muskulær støtte alene med at stabilisere skuldrene mod ryggen og brystvæggen, da hunden ikke har et kraveben. Det bliver derfor indlysende hvilket betydning et langt ribbensstykke har for fæstning af muskulaturen og derved stabiliteten og kraften i hundens bevægelser (Rachel Page Elliot). Forkortes ribbensregionen skal brystkassen enten blive dybere eller bredere (mere tøndeformet) for at få plads til de livsnødvendige indre organer og man mister også her type.

Begge former for ubalance øger samtidig belastningen af forpartiet, hvilket har stor betydning for flatcoatens funktion som jagthund.

Brystkassen skal have sin største dybde og kraftigste hvælving bag albuerne og ikke mellem dem og ribbensstykket skal være forlænget godt bagtil.

Forpartiet bærer omtrent to tredjedele af kropsvægten på en stående hund og endnu mere på en hund i bevægelse og mest hos en springende hund. Det er helt indlysende, at en overbelastet front vil generere ekstra stress på forpartiet hos en retriever, og det er i den sammenhæng afgørende for en arbejdende Flatcoat at hoveddybden og bredden i ribbensregionen ligger bag albuerne i stedet for mellem dem.

Nancy Laughton (Claverdon), der er en af de opdrættere, der har givet den mest autoritative beskrivelse af racens standard, siger om denne struktur: "en godt tilbagelagt skulder er sandsynligvis forbundet med et langt brystparti med godt adskilte ribben, der giver hunden masser af lungeplads, der er afgørende for vejtrækningen og udholdenhed. Et bryst med denne form med betoning af længde og dybde snarere end en tøndelignende bredde sammen med fine ubelastede skuldre giver flatcoat's "spændstige" fremtræden.

"Slaphed" fremkommer ved et smalt pladelignende brystparti, manglende forbryst og dybde (...) er en fejl og er forbundet med mangel på udholdenhed." Laughton understreger at forbrystet har en praktisk funktion: "I standarden står der albuerne skal bevæge sig rent og jævnt på brystet. Det fremtrædende bryst er forbundet med en lang og godt tilbagelagt overarm, som på sin side er forudsætning for en ren og nem bevægelse af albuen."

"Så der er brug for en god nakke, et tydeligt forbryst og en skulder og overarm, der

begge er godt skrånende tilbage fra skulderpunktet fortil. Vinklen dannet af deres to linjer skal være omkring 80 grader. Denne position lægger albuen godt ind under kroppen, især hvis overarmsknoglen er lang og giver en god bevægelse i fronten med et minimum af hjernerystelse på rygsøjlen gennem forbenene og en naturlig let bevægelse af albuerne; albuerne skal gå direkte bagud og forbenene skal være med ensartede gode knogler og lige gennem koden helt ned til fødderne." (Nancy Laughton)

Den amerikanske opdrætter Ed Atkins (Wyndham) har spillet en meget vigtig rolle for den amerikanske avl og har lavet flere fortolkninger af racens standard. Han fortsætter i overensstemmelse med Laughton: "Denne struktur med den runde, velbuede fod og stærke, men skrånende kode med moderat længde leverer støddæmpningssystemet for at beskytte skeletsystemets og de indre organers integritet. I stående stilling er ca. 65% af vægten på fronten og i bevægelse absorberes over 90% af hjernerystelsen ved at ramme jorden af fronten. En korrekt front giver også mulighed for en jævn terræn tilbagelæggende bevægelse.

Ryg og lændeparti.

Atkins uddyber også betydningen af at hunden er godt ribbet op med en kort, kvadratisk lænd og flatcoats ikke har åbne koblinger:

"Enhver blødhed af ryggen eller længere end en firkantet (kvadratisk) lænderegion er en alvorligt defekt og har tendens til at gøre en hårdtarbejdende hund usund i en forholdsvis tidlig alder. I denne henseende er oprejste skuldre, svage eller opretstående koder, en blød ryg og en løs lænderegion (åbne koblinger) lige så invaliderende for en arbejdshund som moderat hoftedysplasi.

Laughton påpeger dog samtidigt at det ikke må misforstås i den forstand at flatcoat skal have en kort krop eller en kort lænd. Flatcoats må ikke være kompakte (cobby) som en show labrador og lænden må ikke være kortere end den er bred. Det vil ifølge O'Neill (Pewcroft) (som var en af de vigtigste opdrættere, da racen blev rekonstrueret efter den anden verdenskrig) være en pestilens for flatcoats entusiasme, da de ville miste bevægelsesfrihed og kroppen bliver for kort.

Harding Cox med kennelnavnet "Black" kommenterer på fremragende vis racestandard fra 1923 i Hutchinsons Encyclopaedia (1935) - de flydende linjer hos en velbygget flatcoat: "En hund med frihed og længde; men hvad angår sidstnævnte, er det mere

suggestivt end reel, for måling fra ryggkamens punkt til ansæt af halen er det samme som fra det tidligere punkt til jorden." Så selv om bygningen af en ideel arbejdsflatacoat giver et langt indtryk er den mere eller mindre kvadratisk. Vi skal senere vende tilbage til hvad der giver det lange indtryk.

Toplinjen

Ifølge Ingemar Borelius er "der er en tendens i showverdenen til overordnet at understrege og belønne de knivskarpe linjer i en hund, men det har intet at gøre med den kropsbygning, der er designet af naturen. Hvis vi ser på andre hurtige løbere i naturen, er silhuetterne glatte, flydende og svagt buede. Vildkatte, heste og mange andre hurtige løbere fremviser normalt en svagt s-formet topline (rygrad) med en let sænkning bag ryggkammen og en glat afrundet og noget hævet lænd".

Den svenske veterinær professor og specialist i anatomi hos hunde, Gösta Winqvist præciserer, "at bagpartiet har den betydningsfulde rolle at manøvrere fremadskydningen af kroppen hos en galopperende hund. Ryggen har en vigtig støttende rolle. En noget sænket ryg er ringere end en let buet ryg, fra et mekanisk synspunkt.

En svagt s-formet rygprofil (set fra siden) er ideel til at understøtte den fremadgående bevægelse hos en galopperende hund. En næsten lige ryglinje har tendens til at give hunden en "gyngehest" bevægelse, hvor bevægelsens kraft får hunden til at vippe op og ned.

Krydset er broen mellem bagparten og ryggen. Derfor er formen på krydset så vigtig hos en arbejdende retriever. En let skrånende kryds gør det muligt for bagpoterne at røre jorden lidt tættere på forpartiet og fremadskydningen kan gøres lidt tidligere i

Den svenske showvinder Engelen She Sells Sea Shells, var uden tvivl bygget til at være aktiv løber. En fremragende rollemodel, der viser det foretrukne forhold mellem kropslængde og højde på manken såvel som mellem dybden af kroppen og længden af benene. Nakke er skrånende og placeret i godt tilbagelagte skuldre. Se de ubrudte, men glatte buede toplinjer fra den pænt støbte nakke til spidsen af halen, der er ideel til en galopperende Retriever. Foto: Lillemor Böös

forhold til en hund med et fladt kryds. Ifølge Winqvist muliggør det let skrånende kryds en kraftbesparende og elastisk galop over en længere periode sammenlignet med en længere lænd. Men den bør ikke være så kort, at det begrænser en flydende bevægelse under galop. Et stejl kryds er en klar fejl, da det begrænser den bagudgående tryk hos en galopperende hund.

Bagpartiet

Om bagparti siger Atkins: "Den bagerste del af en flatcoat bør være godt muskuleret med vinkling i balance med skuldrenes. Den anden lår eller gaskin (knæ til hase) skal have en god længde (svarende til låret - hofte til knæ), med hasen godt sænket ned (kort). Den optimale bevægelsesfunktion for en retriever er fremdrift fremad ved hjælp af bagenden som et effektiv løft ikke som et skubbeinstrument. Hunde, der er overvinklede, skal skubbe i en konstant opadgående position, der spilder energi til udholdenhed og giver større stress på hofte og ryg."

O'Neill siger i den forbindelse omkring ryglinjen og ansats af halen: "Hvis en hund kan vaje halen lige ud i linje fra ryggen, holder den horisontalt og forsigtigt logre, så bruger den halen mest effektivt." Men vandret er en omtrentlig værdi, og O'Neill så på det tidspunkt (50'erne eller 60'erne) nogle udfordringer, når man talte om den lige topline som "for det første ser det ud til for mig, at det næsten er en umulig præstation for en hund med en velbygget lænd, hvilket indebærer en lidt nedadgående tendens til kryds og ansæt (eller starten) af halen, og den næsten horisontale ansæt er hovedsagelig forbundet med hunde var meget flade over lænden - man kunne endda sige svage, og nogle ville sig lang."

Størrelse

Flatcoats størrelse (højden på manken) har varieret meget og flatcoats genpulje har i perioder haft en tendens til at producere større hunde end den medium størrelse, der ønskes i standarden. Det hænger sandsynligvis også sammen med skiftende mode i udstillingsverdenen, hvor der har været en tendens til at lede efter en større hund også for mange år siden i begyndelsen af racens historie.

De jagtfokuserede opdrættere var dog ikke i tvivl om hvad der var en hensigtsmæssig størrelse. Major W. G. Eley præsenterer en kommenteret beskrivelse af en standard omkring 1910. Han ønskede en vægt 60-70 lbs., og en hund af "medium" størrelse, der hvis den er korrekt sammensat, altid uvægerlig vil "dræbe" de tunge, store hunde på

en hård jagtdag.

Theo Marples henviser i sin bog "Show Dogs - Their Points and Characteristics" (1920) til standardbeskrivelsen, der fortæller om en hund af mellemstørrelse (vejer fra 60 lb (27 kg) til 70 lb (31 kg)). Der var på det tidspunkt ingen angivelse af højde, men med de typiske proportioner på en retriever vil det være 60 cm eller derunder. I standarden fra 1923 står der 60-70 lb., men fortsat ingen højde. Der er dog nok ingen tvivl om at der var mange overdimensionerede flatcoats og det var uden tvivl en af grundene til faldet i popularitet i begyndelse af forrige århundrede.

Den kendte opdrætter Reginald Cooke (Riverside) spillede i midten af 1920erne en ledende rolle i bevægelsen for at reducere størrelsen, og da den moderne flatcoat blev grundlagt efter krigen af Nancy Laughton og Colin Wells ("W" senere "Woodland"), var de stærke advokater for en showtype, der ikke skulle afvige fra billedet af en arbejdende retriever. Ideen med dual-purpose har altid været at holde en showhund formet af jagtens tidløse krav og ikke af dagens mode, dikteret af en række dommere på udkig efter potentielle gruppe eller BIS-vinder.

Laughton og Wells fremlagde en erklæring om, at den ideelle størrelse på en mandlig Flatcoat er 58,5 cm (23 tommer) og lidt mindre for en tæve, men kort tid efter blev der i 1977 lavet en "Clarification of Standard", der siger, at den foretrukne højde hos hanhunde er mellem 58-61 cm (23-24 ins) og hos tæver: 56-58 cm (22-23 ins).

Nu er disse mål inkluderet i den engelske racestandard, som er normen for alle racestandarder.

FCI-standard (som anvendes i Danmark) holder sig tæt på disse mål, men man kan undre sig over, hvorfor der skulle lægges 5 kg på en arbejdende retriever, da man lavede den seneste revision af den engelske standard. Jeg kender ikke nogen logisk argumentation i forhold til brugen som jagthund, og det kan da kun være en belastning for kroppen. Den mest sandsynlige grund er nok en trends i show-verdenen at gå efter tungere hunde, som det også er set hos golden og labrador.

Den foretrukne højde må være et målniveau, man stræber efter med plads til variationer, men det er en kendsgerning at en hanhund på 58 cm på udstilling ofte vil få en bemærkning om, at den er for lille.

Jagtmæssigt har størrelsen bestemt relevans, som allerede Eley gjorde opmærksom på i begyndelsen af det 20 århundrede. En stor og tungere flatcoat vil få en større belastning af kroppens led på en

hård jagtdag, hvor der springes grøfter og hegn. Den vil også have svært ved at oprettholde en høj fart dagen igennem (vedholdenhed), får ikke den samme smidighed i søgemønstret og fylder mere på jagtvognen, når apportørerne kører fra såt til såt, og den er tung at løfte, hvis det bliver nødvendigt, fx op på en bådebro eller i en båd.

Hoved

Den tidligere nævnte svenske veterinær professor Gösta Winqvist, udtaler i forbindelse med hovedet, at det er vigtigt, at "næsen er lang og ret bred med åbne næsebor og tilstrækkelig plads til næsemembraner for at optimere lugtesansen", og det er vel nærmest, hvad der er angivet i FCI-standard med sætningen: "Næse af god størrelse med åbne næsebor".

Når vildtet så er fundet og samlet op, så er det centralt at en læben er ren, dvs stram og fast (fri for lippiness). Allerede Theo Marples skrev det i sin bog fra 1920 og det var tilsyneladende noget alle vidste dengang, men det er ikke klart angivet i standarden. I Clarification of Standard fra 1977 står der dog, at læberne skal være godt afstivede for at undgå samling af fjer.

Da Stanley O'Neill skrev sine informative breve i sin Our Dogs kolonne og for Flat Coated Retriever Society Yearbook forklarede han hvorfor:

"Alle plejede at vide, at en flatcoat skulle være ren (stram/fast) i læben. Det er selvsindlysende: Marples understreger det; Cox er bestemt. Det er ikke et fancy punkt. I de dage, hvor retrieveren blev lavet, blev det fastslået, at en hund hadede fjer, fordi den ikke kunne slippe af med dem. Dens metode til at befri sig selv er at gnide sin mund og læber mod jorden. En ren stram læbe vil gøre det muligt for fjerene at blive børstet meget lettere af end en lang tung hængeflab.

Rigtigt eller forkert - jeg er overbevist om at der er visdom i de ord og - det var teorien i moden på det tidspunkt, hvor racen blev dannet og var en af de specifikationer, som den blev bygget på. Jeg tvivler imidlertid på, at det er noget der bliver vægtaget i ringen og specielt ikke på gruppe og BIS niveau. Jeg havde en flatcoat, der faktisk gjorde sig godt på shows, men læberne var en ren Fedtmule, hvorfor vi også kaldte hende "Goofy", men jeg mindes ikke at dommerne bemærkede det.

Flatcoats hovede adskiller sig ret stærkt fra labrador og golden, der har en mere tydelig grænselinje mellem kraniet og kæben. O'Neill udtalte, at "der er ingen tegn på en "to-deling" af hovedet". "Det er en støbning i ét stykke. Næsepartiet løber i siderne

gradvis sideløbende over i kraniet / hovedskallen og giver et godt udfyldt udseende under øjnene.

Mængden af formning varierer hos enkelt-individer, men Cox's observation om, at øjnene placeres ret bredt, er meget betydningsfuld. De er sat på hovedets side: absolut ikke "front-on". "I denne sammenhæng udtaler han meget tydeligt, at det typiske og meget intelligente udtryk i en flatcoat kræver relativt bredt anbragte og mandelformede øjne.

I Clarification of Standard fra 1977 er der en detaljeret beskrivelse af hovedet og en ting skal med, da det vigtigt i forhold til Flatcoatens brugsegenskaber: "kæberne skal være lange, skønt ikke nødvendigvis så lang som skallen som tidligere beskrevet. De skal være stærke med kapacitet til at bære en tung hare, og næseborene skal være store så optagelse af fært optimeres. Amelia Jessel (Collyers) fortalte for mange år siden om faldet i antal af flatcoat i begyndelsen af det nittende århundrede til FCRS-årbogen: "De fik også et alvorligt tilbageslag, da Show Fancy forsøgte at introducere smallere hoveder uden stop. Disse hoveder blev beskrevet som "fiddle heads" for deres lighed med instrumentet eller "borzoi heads". Det blev endda sagt, at Borzois blev brugt til at øge længden i hovedet, men jeg tror det er usandsynligt. Nogle mennesker forlod flatcoat på dette tidspunkt i protest." Andre opdrættere som Harding Cox (Black) skriver i 1932 om visse dommere, der var fortryllede af "kistehoveder" med smalt kranie og "romersk næse." Heldigvis vågnede de mere erfarne og kyndige dommere op, og så den fare, der truede, og eliminerede hundene med fiddle heads, så i dag er der ikke mange tegn på den forkastelige krydsning. Spørgsmålet er, om der var nogen opdrættere, der var så "vanvittige" at de inducere blod fra hunde, der jager på synes i en race, der skal arbejde med næsen.

Mest sandsynligt var det et resultat af selektiv avl ligesom de smalle og "romerske" hoveder, der fremstår i dag nu og da. Det ødelægger uden tvivl den typiske "retriever-profil", såvel som det intelligente udtryk, der er så vigtigt i en stilfuld arbejdende retriever. Et smalt hoved, uden stop og en romersk profil, og meget tætte øjne kan ikke se intelligent ud.

Sammenfattende kan det siges om hovedet på en arbejdende flatcoat, at kæben skal være lang, skønt ikke nødvendigvis så lang som skallen som tidligere beskrevet. "Næsen er lang og ret bred med åbne næsebor og tilstrækkelig plads til næsemembranerne for at optimere lugtesan-

Det klassiske billede af Claverdon Rhapsody er et af de bedste eksempler på den ønskede Flatcoat hovedprofil. Kæberne er stærke, lange og firkantede med en meget lille spids ned til munden. Der er et stop, men på ingen måde fremhævet. Øverste side af kraniet og kæben er fladt, lige og parallelt i linjen. Læberne er helt rene med en fuldt synlig underkæbe

sen". Kæberne skal være stærke med kapacitet til at bære en tung hare og læben er ren, dvs stram og fast (fri for lippiness), men fristes til at sige spændstig, så opsamling af fjer forebygges. Det intelligente udtryk i en flatcoat kræver relativt bredt anbragte mørkebrune/nøddebrune og mandelformede øjne.

Hals

Halsen hos en retriever er af største betydning. Ifølge professor Winqvist, der fortæller om en arbejdende gundog / jagthund generelt, "skal halsen være temmelig lang for at understøtte en kontinuerlig svingning fra side til side og op og ned, så at færten fanges og for at undgå forhindringer i terrænet og fremme og balancere en flydende bevægelse ved forskellige hastigheder".

Nakkens holdning hos en retriever, der søger efter fært, er ret lav sammenlignet med en setter, der bærer hovedet i en højere, mere opretstående stilling. Ifølge Winqvist har et hovede, der bæres højt, ved en hurtig bevægelse en negativ indvirkning på den såkaldte arm/hovedmuskel

Gunhills Ear of Esophagus, havde mange eksteriør kvaliteter, men var lidt for lang til idealet for en arbejdende retriever og med en dårlig ansat nakke (dårligt vinklet skulder), holdt i opretstående stilling.

og giver en ugunstig arbejdsvinkel, der gør at de forreste bevægelser har en tendens til at skubbe opad og nedad, hvilket giver den en "rocking horse like" bevægelse (gyngehest i terrænet AF note) i stedet for et stærkt fremadskub. Med andre ord bør halsen ikke indstilles i nakken som en "skorsten på en komfur", men er skråt indstillet i godt tilbagelagte skuldre.

Dette er tydeligt forklaret i racestandarden med ordene "Nakken er rimelig lang og ... skråt placeret i skuldre, løber godt ind i ryggen for at gøre det let at søge et spor."

Den nuværende mode, hvor halsen har tendens til at blive længere og længere, og mange udstillere, inspireret af amerikanske showtraditioner, forsøger at trække hundens hoved og nakke med en line i en skarp oprejst position, skjuler, hvad en arbejdende Flatcoated Retriever skal vise i henhold til standarden, og er derfor forkastelig. En lang og svag hals eller en nakke båret i opretstående stilling med en skarp brud mellem nakke og ryg er en fejl. Ligeledes er trimning, der skal gøre halsen længere en fejl, da det skjuler hundens naturlige bygning og det er den, der er afgørende på praktisk jagt.

Når O'Neill siger, at flatcoat-hovedet er "en støbning og i et stykke og ikke en "to-delning" formation er det bestemt også gyldigt for krop/nakkeprofilen. Nakken løber usynligt ind i ryggen uden skarpe brud mellem halsen og brystet og med en ubrudt glat buet linje fra nakkekuden til halens ansæt. En hals, der er isat som en "skorsten på en komfur", er atypisk og er oftest tegn på opretstående skulderblade.

Halsens ansætning har således stor betydning for hundens bevægelse. En temmelig lang hals, der skråt placeret i skuldre løber usynligt godt ind i ryggen uden skarpe brud mellem halsen og brystet, gør det let at søge et spor, og samtidig vil en passende længde af halsen understøtte en kontinuerlig svingning af hovedet fra side til side, mens den søger efter fært og fremme en flydende bevægelse med et stærkt fremadskub. Halsens placering vil også fremme en hurtig opsamling samt bæring af vildtet og oftest vil man se at den ikke engang stopper op, men griber vildtet/dummien i galop. Et hoved der bæres for højt giver dårlige frontbevægelser og vanskeliggør en hurtig opsamling af vildt.

Pels

Race standarden siger, at pelsen skal være "Tæt, af fin til medium struktur og god kvalitet, så flad som muligt. Ben og hale godt "fjeret". Fuld behæng på en voksen hund fuldender en god hunds elegance." Men

hvad betyder det i praksis,- hvad gør en pels god hos en arbejdende flatcoat?

Pelsen skal primært beskytte en hund, der arbejder i hårdt terræn, men det bør på ingen måde være så lang, at den nemt samler kvas, burre og brombær på brystet, benene, halen eller nedenunder. Den skal holde regn og kulde ude på en efterårsjagt, og den skal tørre hurtigt efter en svømmetur. Når man siger dette, er der ingen tvivl om, at en pels, der kan beskrives som tung eller overdreven, er en fejl. Den foretrukne fane på halen holdes sædvanligvis kort, lidt busket uden klart synligt langt hår. En set-terlignende hale med langt hår anses for at være atypisk.

Hvis du ser på de store britiske showvindere, fra slutningen af attenhundrede indtil i dag, er de alle trimmet på ører, brystet, hale og fødder og når det er nødvendigt også på benene og nedenunder. Men det er fornuftigt gjort, med en ambition om at få hunden til at se naturlig og arbejdsmæssig ud på et show og gøre den mere velegnet til jagt. Og det er gjort med tommelfingeren og en finger, måske støttet af "kniven", som Colin Wells nogle gange brugte, for at give et naturligt udseende, og aldrig med en saks.

O'Neill skriver om pelsen i sin artikel om "Type i Flatcoats": "En anden afgørende faktor er det klare forslag til manken, at den skal være tydeligt; mere markant måske hos hannen end tæven. Fra toppen af nakken til en tomme eller to bag rygkammen er pelsen længere, end den er i det flade stykke bagtil. "Siden fjernelsen af restriktionerne for trimning og stripning, er fristelsen til at "rense" nakke og skuldre vokset enormt. (.....) jeg er en af disse opdrættere med en vedvarende ubehagelig følelse af, at tingene er bedst i den form, som naturen har skabt dem. Den klare kendsgerning er, at nogle af os ikke brugte andre værktøjer til trimning end finger og tommelfinger med lidt harpiks til at gnide dem ind. Hunde så mere ud som hunde og dommere så mere og med større omhu på dem." (....) "Min argumentation er, at hvis vi tillader

Dansk Udstillingschampion Chirley's Rose Avanti af jagtlinjer fra 1980'erne

dommere at understrege denne "nakke skal være lang" sætning, tilskynder vi uundgåeligt til at til overdreven trimning og formgivning af hals og strube til noget, som det ikke er - og aldrig var ment at være. Og når jeg siger, at hvis vi tillader det, mener jeg præcis os - medlemmerne af racens klub (Flatcoated Retriever Society). Vi har lavet standarden, og vi er ansvarlige for vedligeholdelsen. Intet kan undergrave klubbens fundament og bringe det i forfald så meget som den forestilling om, at vi og vores hunde bare er marionetter, der hopper og danser ved berøringen af en alt-seende, alt-vidende, alt-ordnende Kennel Club. Kennel Klubben er hverken interesseret i formen eller farven på vores hunde - det er vores arbejde."

O'Neill berører noget meget vigtigt, og ud fra en arbejdssynsvinkel er det centralt, at det er minimalt, hvad der skal gøres ved pelsen og at en flatcoat har en pels, der beskytter den og ikke hæmmer den, når den arbejder i skiftende terræntyper og vejr, og det er et uvæsen, hvis vi omdanner flatcoat til en hund, der passer bedre til salonerne end til jagterne, og det vil uden tvivl påvirke de potentielle flatcoatejere og mindske interessen for brug af flatcoat som jagthund og prøvehund. Udstillingsvinduet er et indkøbsvindue for mange hundeejere, og billedet af en barberet eller måske overpelset flatcoat vil sikkert påvirke den potentielle hvalpekøbers opfattelse af racen, når man søger efter en arbejdshund. Hvis vi har ambitionen om at beholde den som en dual-purpose retriever, bygget til arbejde såvel som til shows, bliver det endnu mere vigtigt, at showflatcoat i det mindste ligner en arbejdsretriever.

Helhedsindtryk – sammenfatning

"Den ideelle (arbejdende) flatcoats kropsbygning er relativ kvadratisk (jf. Cox), givende et længere indtryk på grund af sin lange hals, skråt og jævnt placeret i godt tilbagelagte skuldre og en temmelig lang, men moderat buet og en dyb ribbensregion (godt ribbet op). Lænderegionen jævnt buet med lidt oprejst, kort, firkantet lænd og med en lille, men på ingen måde accentueret eller skarp hældning ned til halen, som "burde være" båret med glæde, men aldrig meget over niveauet af ryggen" ifølge standarden.

Denne opfattelse understøttes af Rachel Page Elliots forskningsbaserede bog "Dogsteps a New Look": "ribbens regionen skal strække sig godt tilbage fra forbrystet til sidste ribben for at give tilstrækkelig plads til hjertet og lungerne. Den gode længde af ribbens regionen giver også maksimal

FCRSA illustration til racestandarden

Et billede af en Flatcoat med udtalt lang ryg i trav, der anvendes i en ellers perfekt illustreret standard udviklet af Flatcoated Retriever Society of America og som kan ses på deres hjemmeside.

støtte til den centrale krop og bidrager til en problemfri overførsel af kraft fra bagpartiet til fronten.

En kortere lændeområde (lænd) giver som sagt mulighed for en hurtig og kraftbesparende galop i længere tid, hvilket reducerer belastningen på ryggen. Endvidere falder en hund med en kortere ryg lettere i galop end en med en længere, der har tendens til at trave med en højere hastighed. Det ønskede arbejdsmonster i en arbejdende retriever, der konstant svæver fra side til side med næsen og søger i et tæt mønster, fremmes af en kortere ryg og en elastisk galop, hvilket gør det lettere for hunden at bevæge sig/springe fra side til side og løbende ændre retninger.

"Det er en kendsgerning, at de lange rygge er blevet en smule moderne i showverdenen i dag, og det er let at forstå, idet man ved, at det fremmer smukke lange skridt, når man traver i ringen. Men en smuk trav tilføjer lille værdi på jagt. En langstøbt flatcoat er også tilbøjelig til at trave i marken. En travende hund, en hund med længere ryg, har en tendens til at arbejde i bredere cirkler end en med en kortere ryg, hvilket gør den mindre effektiv.

En hund der er i stand til at trave i meget høj tempo på en udstilling, viser snarere en brist. En retriever er en galoppende hund, og i høj hastighed falder den normalt i galop." (Ingemar Borelius)

Read Flowers med Fenrivers Golden Rod (Bir) og Colin Wells med Wood Poppy (Bim). To jagthunde der i høj grad levede op til standarden fra slutningen af 1960'erne.

Nancy Laughton og den kendte skytte, markprøvemand og opdrætter Colin Wells argumenterede for en virkelig spændstig, atletisk flatcoat, og Wells var den, der argumenterede stærkest for en ideal type med "en kort krop og en kort svingende hale". Ifølge ham blev arbejdshunden med en forholdsvis kort krop begunstiget, da det bidrager til et stramt og effektivt søgemønster, der giver en god stil i marken. Samtidig var både Laughton og Wells de stærkeste advokater for en showtype, der ikke skulle afvige fra billedet af en arbejdende retriever. Ideen med dual-purpose har altid været at holde en showhund formet af jagtens tidløse krav og ikke af dagens mode, dikteret af en række dommere på udkig efter potentielle gruppe eller BIS-vinder.

Danske arbejdshunde

Ser man på de danske top flatcoats, der både har fået DKCH og bestået åben A, så er der billeder af 24 hunde på hjemmesiden <http://workingflatcoatedretriever.com/untitled/results/danish-flatcoats-with-chj/> De står desværre ikke alle op, men prøv alligevel at se omhyggeligt på dem og giv dig tid til at gøre dine egne refleksioner i forhold til standarden og over hvilke forandringer, du synes, der er sket med vores tophunde i den forløbne periode fra 1980 til nu.

Bevægelse, stil og vildtfindende egenskaber.

Stil kan være mange ting, men for mig er det ren Emma Gad. En stilfuld retriever udfører sit arbejde hurtigt og effektivt uden at forstyrre jagten, og opfører sig på en måde så det er en fornøjelse at se på den og være sammen med den. Sagt med John Halstead (senior) kloge ord: "Hunden er bøssens tjener"

Stil er et udtryk, som opsummerer det samlede indtryk af en retriever på jagt. Det handler om at have en kultiveret opførsel, når man interagerer med mennesker og andre dyr. Det handler om villigt og uden unødige kommandoer at gå heel, det

Dansk Dual Champion Waitformee omkring 1990

handler om adfærden, når man venter stille, afslappet men koncentreret ved et drev, det handler om, hvordan den galopperer i høj hastighed på jagten, lige ud på en markeret fugl eller en blind eller afsøgningen af et angivet område med god fart og i et tæt søgemønster uden unødigt forstyrrelse af uskadt vildt, det handler om, hvordan den sætter over et højt hegn uden tøven, og det handler om hurtig opsamling og god vildtbehandling og hurtig, villig aflevering af skudt vildt.

Stil og vildtfindende egenskaber handler om dygtig træning og om hundene har de mentale evner, men er også i større eller mindre omfang afhængig af kropsbygningen. En stor og/eller tung hund vil ikke fremvise drive og spændstige (racy) bevægelser, der giver oplevelsen af god stil hos en retriever, uanset om det er en effektiv samarbejdspartner eller ej. En lang ryg modvirker det tætte områdesøg, der ønskes hos en retriever og bidrager til at give et setter lignende indtryk. En tung ubalanceret krop med overbelastede skuldre/forpart vil, ligesom manglende balance i vinklingen af for- og bagparti, begrænse arbejdskapaciteten, og evnen til at galoppere og springe med drive og udholdenhed.

Den positive, villige og samarbejdsvillige holdning, der ønskes hos en retriever er en mental egenskaber, men eksponeres via et kvikt, intelligent og "interaktivt" udtryk, hurtige reaktioner på fløjten og hånden ved handling og ved en lykkelig, konstant svingende hale, når hunden er i arbejde!

Myten om den sorte Setter

Wilson Stephens, der var redaktør for det førende britiske country magazine, The Field, fra 1951 til 1977, var en aktiv skytte og opdrætter af vindende retrievere og spaniels. Han er kendt som opdrætter af den mest succesfulde arbejdende flatcoat nogensinde Int. FT Champion Hartshorn Sorrel, men skrev også en fremragende bog «Gundog sense og sensibilitet», som oprindeligt blev udgivet i 1982, og beskrev grundlæggende drivkræfter bag alle britiske jagthunde racer.

I forbindelse med de britiske retriever racer, udtaler han, at "fjerne fædre sætter sit stempel på alle fire racer. Det større element af setterblod i flatcoats personlighed er både dens styrke og svaghed, og er også grunden til dens hurtige erstatning med labrador for 80 år siden (= i begyndelsen af forrige århundrede) og dens position som den tredje race i moderne retriever field trial rangordning. Dens "næse" er påviseligt den mest følsomme, hvilket giver den berøring med fært på flere meters længere

afstand end andre retrievere. Men det, den gør med færten, er kompromitteret af den indre spænding, der kommer fra setter herkomsten, og med den en instinktiv reaktion til at stole på egen indsats, bevægelse og energi frem for på omhyggelig grundighed. Den stoler på benene snarere end sin hjerne, og selv om den er uovertruffen som en vildtfinder, dækker den en hel del terræn for at finde det. Denne egenskab ved flatcoats fortæller os til sammenligning noget af værdi om labradors og goldens.

"Intet andet end mange generationer af omhyggelig avl vil eliminere setter elementet fra flatcoats jagtstil. Det er der for alle at se. Det brede svingende mønster orienterer sig mod vinden, det stadig tilbagevendende høje hoved, der søger efter fært, den fejende afsøgning af terrænet, forskelligt fra at søge det tæt, og så den gradvise lukning af rækken af "berøringer", der alle vidner om et flot setter arbejde. Kontrasten med labrador er afslørende. Labrador afsøger små områder nøje, næsen er konstant nede, på kryds og tværs af sin tidligere kurs og gennem kontinuerlige vendinger, portionsanretter den sine bevægelser og giver sig selv fordel af varierede vinkler til vinden. Hvis denne proces ses i et terræn, der giver fuld synlighed, såsom sukkerroer, skabes der en uimodståelig vision. Det er en hund, der slet ikke arbejder på land, men svømmer - vrider sig og søger efter et objekt, der er gjort vanskelig at finde ved bratte, kraftige bølger.

Labradorens rolle i menneskelig tjeneste har for længe siden været netop det."

"Behovet ved labradors og goldens træning er at lære dem at anvende deres tætte jagtteknikker i de områder, hvor det skudte vildt sandsynligvis ligger. Kort sagt, at arbejde på signaler. Beredskabet, hvor-

To flatcoats af arbejdslinjer importeret fra England i 1990'erne. Læg mærke til den kortere pels og kvadratiske kropsbygning. Begge hunde blev vinderplaceret på prøver for alle racer (AV prøver).

Colin Wells med hans Claverdon Tawny Pippit - Få - hvis nogen opdrætter i hele Flatcoat historie havde en mere dominerende indflydelse på racen historie end Colin Wells. Da han var skytte (head keeper på Belvoir Castle) foretrak han en mindre og kortere Flatcoated end nutidens moderne type, og det var helt sikkert en smuk arbejdende Flatcoated.

med labradorerne erhverver denne færdighed, er alene nok til at forklare deres overherredømme på markprøver. Det gør det muligt at udnytte deres søgepotentiale effektivt og hurtigt, og at vildtet bliver apporretet med mindst mulig forstyrrelse af levende fugle i nærheden, som jagtselskabet senere håber at få på skudhold. Problemet ved træning af flatcoat er at kontrollere/beherske omfanget af terræn, den dækker, og koncentrere den om de steder, hvor den sandsynligvis vil være nyttigt. Handleren er en dygtig træner, hvis han lykkes, men det kan gøres; og når det gøres, resulterer det i en hund med enestående evne."

Uanset om Wilson Stephens har skrevet en fremragende bog, er billedet af flatcoat helt sikkert ikke det komplette billede. Forskellige flatcoat linjer er uden tvivl forskellige i stil og ligesom mange andre er han lidt fastlåst i den sejlivede myte, at flatcoat er lidt af en setterhybrid i modsætning til den "rene" labrador. Setter krydsning blev mest sandsynligvis lavet blandt flatcoats opdrætterne i den tidlige retrieverhistorie i attenhundredetallet. Interbreeding mellem de forskellige retrievertyper var ganske hyppigt i første halvdel af nittenhundrede, selv om antallet gradvist faldt, indtil døren blev lukket af den engelske Kennel Club i 1970. Flatcoats blev brugt i labrador linjer. Labradors af arbejdslinjer har haft en stærk indflydelse på arbejdende flatcoat og golden. De mest kendte flatcoat/labrador interbred er Bibbi (1921) og Pewcroft Plague (født 1939) og begge har flere linjer op til Int. Ft. Ch. Hartshorn Sorrel. Pewcroft Pla-

gue bliver en af de vigtigste tæver, der er fundamentet for den moderne flatcoat avl efter krigen, og hun fik stor indflydelse på de stærkeste arbejdslinjer. Så det er indlysende, at der er en "lavere næseføring" tilgængelig i flatcoats DNA.

Men det er ingen tvivl om, at mange flatcoats fremviser en setter lignende bredere rækkende arbejdsstil med en højere næseføring. En højere og mere langstrakt hund vil helt sikkert søge i bredere cirkler med en højere næse, og kropsbygningen er ud fra min erfaring lige så meget en del af forklaringen på dens brede arbejdsmonster som dens hjerne. Selvom setter indflydelsen er der et sted tilbage i historien, er det fælles slægtskab med labradoren meget stærkere og ifølge Cookes-scrapbøger blev flatcoat blod anvendt hos de tidlige labradorer «for at holde deres næse nede». Jeg er sikker på, at søgestilen har lige så meget at gøre med opdræt, opdrætteres individuelle valg når det kommer til avlshunde og hvilke individer vi har multipliceret i vores stamtavler. Det drejer sig om disse hundes hjerner såvel som den kropsbygning, vi fremmer, når vi opdrætter.

Jeg har i denne artikel argumenteret for, at den vej flatcoat bevæger sig hen af ikke er i overensstemmelse med racestandard, og at der i standardens helhedsindtryk ligger en beskrivelse af en kropsbygning, der i højere grad tilgodeser en jagthund og et arbejdsmonster som både Nancy Laughton og den kendte skytte, markprøvemænd og opdrætter Colin Wells argumenterede for: en virkelig spændstig, atletisk flatcoat, med "en kort krop og en kort svingende hale, en arbejdshund med et stramt og effektivt søgemønster, der giver en god stil i marken. Min erfaring gennem 38 års arbejde med retrievere har lært mig, at dette effektive arbejdsmonster ikke opstår af sig selv, heller ikke hos labrador, men kræver målrettet, omhyggelig træning, og det kræver ikke mindst den rette mentale indstilling hos hunden og en velbygget krop, der gør det naturligt for den at arbejde tæt. Flatcoat har en eventyrlig næse og får man styr på den ved hjælp af selektiv avl, der tilgodeser helhedsindtrykket i standarden og dygtig træning og handling, så får man en fremragende jagthund, der kan klare de fleste opgaver.

Stil og vildtfindende egenskaber handler hos en arbejdsretriever om mange ting. Det handler helt sikkert om arbejdsmonstret, det handler om, hvordan den dækker terræn, hvordan den tackler tungt terræn og udfordrende forhindringer. Det handler om hvordan næsen bruges og hvordan færten følges op, det handler om krops-

sproget, den villige reaktion, når fløjten lyder, det handler om den lykkeligt svingende hale, der bruges til balance såvel som til at fortælle, om den er kommet tæt på nedfaldsstedet, det handler om markeringsevne og den hurtige og afbalancerede apportering af det faldne vildt og om den hurtige, direkte og villige aflevering foran handleren, det handler om, hvor hurtigt hunden retter sin fokus mod næste opgave efter aflevering. Det handler om, hvor afslappet og opmærksom hunden er ved handlerens side, når den går heel eller sidder ved et drev. Kort sagt handler det om, hvor effektiv hunden udfører sin hovedopgave at "få mad på bordet". Men derudover handler stil om, hvordan hunden opfører sig i en gruppe mennesker eller sammen med andre hunde, i bilen, i kennelen eller i hjemmet. Det handler om at finjustere gode manerer, der kommer fra den gode opdræt af en venlig og en glad flatcoat med en lykkeligt svingende hale. Ordet stil opsummerer alle gode aspekter af, hvad en (arbejdende) retriever skal være. Men du kan ikke få den ønskede stil ud af en flatcoat, der ikke har fået det opmærksomme og intelligente udtryk fra det typiske mørke flatcoat øje. Og du kan ikke få den ønskede stil ud af en flatcoat, der ikke har den spændstige og kraftfulde kropsbygning, der er i en typisk virkelig mellemstor, kortkøbet flatcoat, som ikke er så forskellig fra de andre arbejdende retriever racer og sikkert er mindre, kortere og lettere end den gennemsnitlige flatcoat er i dag.

Litteratur

A guide to the Flatcoated Retriever – An illustrated Breed standard. (Fås på Flatcoated Retriever Society of Americas hjemmeside. En eksemplarisk god tekst på de fleste punkter, der dog også påvirkes fejlagtigt af nutidens mode, når det kommer til lange rygge og som giver en lidt forkert beskrivelse af et korrekt bryst.)

Artikler fra Flatcoated Retriever Society's hjemmeside.

Borelius, Ingemar: Type, Conformation and Style in a (working) Flatcoat.

Den amerikanske standard for Flatcoated Retriever (En separat fortolkning, der adskiller sig fra den engelske på nogle vigtige punkter)

Den danske standard for Flatcoated Retriever
Den engelske standard for Flatcoated Retriever (er prototypen af racestandarden i alle lande)

Den svenske Rasbok 1985

Elliot, Rachel Page: Dogsteps A New Look FCI's standard for Flatcoated Retriever (er stort set den samme som den engelske og danner grundlag for den danske oversættelse).

Krasilnikoff, Alex: Hundens Anatomi
Laughton, Nancy: A Review of the Flat-coated Retriever

Seall, Judi: The history of Retrievers, Compiled from the scrapbook of H. Reginald Cooke

Winqvist, Gösta mfl: Anatomiboken - Hundens anatomi, rörelser och fysiologi